

OBSAH

<i>Několik myšlenek o „Perských listech“</i>	7
<i>Předmluva</i>	9
Dopis	
1. <i>Uzbek Rustamovi</i> : Pobyt Uzbekův a Rizův v Kumu a Tabrizu; důvod jejich cesty. Co se o tom říká v Isfahánu?	11
2. <i>Uzbek prvnímu černému eunuchovi</i> : Střežení žen Uzbekových; zábavy, které jim možno popřáti	12
3. <i>Zaši Uzbekovi</i> : Její stesk a vzpomínky u příležitosti odjezdu Uzbekova	13
4. <i>Zefis Uzbekovi</i> : Tyranie a pomluvy velkého eunucha	14
5. <i>Rustam Uzbekovi</i> : Řeči, k nimž v Isfahánu zavdává podnět odjezd Uzbekův a Rizův	15
6. <i>Uzbek Násirovi</i> : Pobyt v Erzerumu; stesk, který pocítuje Uzbek, vzdaluje se své vlasti a zvláště svých žen	15
7. <i>Fátme Uzbekovi</i> : Vášeň, která ji stravuje za nepřítomnosti Uzbekovy	16
8. <i>Uzbek Rustamovi</i> : Nebezpečenství, jimž Uzbek chtěl ujit odchodem z Persie	18
9. <i>První eunuch Ibbímu</i> : Bědnost jeho povolání; nenávisť, kterou mu vnukají ženy; nestálost přízné pánovy	19
10. <i>Mírzá Uzbekovi</i> : Jaký je pramen štěstí?	23
11. <i>Uzbek Mírzovi</i> : Dějiny Troglodytů: nespravedlnost prvých Troglodytů byla příčinou jejich záhuby	23
12. <i>Uzbek témuž</i> : Ctnosti nových Troglodytů zjednalý jim štěstí	26
13. <i>Uzbek témuž</i> : Svými ctnostmi noví Troglodyti, šťastní vnitřně, zvítězili i nad vnějšími nepřáteli	28
14. <i>Uzbek témuž</i> : Rozhojnivše se Troglodyti si zvolili krále	30
15. <i>První eunuch Fáránovi</i> : Láska, kterou k němu chová	31
16. <i>Uzbek Mehemmedu Alímu</i> : Rady, o něž žádá	32
17. <i>Uzbek témuž</i> : Co rozhoduje o čistotě nebo nečistotě věci?	33
18. <i>Mehemmed Alí Uzbekovi</i> : Podle Mohameda jsou vepř, myš a kočka nečistí, protože se zrodili v špíně archy Noemovy	34
19. <i>Uzbek Rustamovi</i> : Cesta z Tokatu do Smyrny; úpadek říše turecké	36
20. <i>Uzbek své ženě Zaši</i> : Prohřešky, kterých se Zaši dopustila proti kázní seráje	37
21. <i>Uzbek prvnímu bílému eunuchovi</i> : Provinění, které dopustil svou nedbalostí	39
22. <i>Fárán prvnímu eunuchovi</i> : Vzrůstající žárlivost Uzbekova	40

Dopis	23.	<i>Uzbek Ibbenovi</i> : Pobyť v Livorně; dojem, jaký mohamedán zakouší v křesťanském městě; odjezd Uzbeků do Paříže	41
	24.	<i>Rizá Ibbenovi</i> : Velikost Paříže; pouliční ruch; moc králů francouzských; moc papežova; zmatky vyvolané ve Francii „Ústavou“; obavy Ludvíka XIV.	42
	25.	<i>Uzbek Ibbenovi</i> : Cesta Rádiho do Itálie; přátelství Rizovo a Uzbekovo k Ibbenovi	44
	26.	<i>Uzbek Roxaně</i> : Protiva, jaká je mezi mravy žen na Východě a na Západě	45
	27.	<i>Uzbek Násirovi</i> : Snadnost spojení z Paříže do Smyrny a Isfahánu; smutek Uzbeků	48
	28.	<i>Rizá...ovi</i> : Popis komedie a Opery. Dopis herečky	49
	29.	<i>Rizá Ibbenovi</i> : Pravomoc papežova a biskupů; náboženské spory; nakládání s kacíři	51
	30.	<i>Rizá témuž</i> : Naivní zvědavost Pařížanů	53
	31.	<i>Radí Uzbekovi</i> : Poučný pobyt Rádiho v Benátkách	54
	32.	<i>Rizá...ovi</i> : Ústav slepců „Quinze-Vings“	54
	33.	<i>Uzbek Radímu</i> : Požívání vína u křesťanů a mohamedánů; požívání nápojů k útěše lidí	55
	34.	<i>Rizá Ibbenovi</i> : Srovnání Francouzek a Peršanek; vážnost Asiatick; účinky styku orientálců s otroky	56
	35.	<i>Uzbek Džemšídovi</i> : Co bude s křesťany v den posledního soudu? Vztahy křesťanství a mohamedánství	58
	36.	<i>Uzbek Radímu</i> : Popis pařížských kaváren; spor ve věci Homéra; scholastické hádky	59
	37.	<i>Uzbek Ibbenovi</i> : Stáří Ludvíka XIV.; rozpory v jeho povaze; jeho nádherymilovnost	60
	38.	<i>Rizá Ibbenovi</i> : Mají být ženy poddány mužům?	61
	39.	<i>Hádží Ibbí Ben Josuovi</i> : Zázraky, které provázely narození Mohamedovo a které ověřily jeho poslání	63
	40.	<i>Uzbek Ibbenovi</i> : Nesmyslnost pohřbů, zármutků a radostí lidských	65
	41.	<i>První černý eunuch Uzbekovi</i> : Plán učiniti eunuchem otroka, který se vzpírá	65
	42.	<i>Faran Uzbekovi</i> : Muka, která mu první eunuch ze zášti chystá	66
	43.	<i>Uzbek Faranovi</i> : Uděluje mu milost	67
	44.	<i>Uzbek Radímu</i> : Prvenství, jež si osobují Francouzi každého stavu; podobná marnivost ostatních lidí	67
	45.	<i>Rizá Uzbekovi</i> : Bláznovství alchymisty	68
	46.	<i>Uzbek Radímu</i> : V čem záleží podstata náboženství? Modlitba k Bohu	70
	47.	<i>Zaši Uzbekovi</i> : Cesta žen Uzbekových	72
	48.	<i>Uzbek Radímu</i> : Popis světské společnosti; podobizny finančníka, zpovědníka, básníka, starého důstojníka, člověka, který má štěstí u žen	73
	49.	<i>Rizá Uzbekovi</i> : Hospic, jež by v Persii chtěli založit kapucíni	78
	50.	<i>Rizá...ovi</i> : Kouzlo skromnosti a drzost marnivosti	79

Dopis	51. <i>Nargúm Uzbekovi</i> : Popis moskevské říše. Dopis moskevské ženy. Tyranie carova	80
	52. <i>Rizá Uzbekovi</i> : Podobizny starých koketek	82
	53. <i>Zelis Uzbekovi</i> : Manželství bílého eunucha	84
2	54. <i>Rizá Uzbekovi</i> : Rozmluva dvou krasoduchů	85
	55. <i>Rizá Ibbenovi</i> : Poměr mezi manžely ve Francii	87
	56. <i>Uzbek Ibbenovi</i> : Mužští a ženští hráči	89
	57. <i>Uzbek Radímu</i> : Mniši, zpovědníci a kasuisté	90
2	58. <i>Rizá Radímu</i> : Rozmanitost podnikavosti v Paříži	92
	59. <i>Rizá Uzbekovi</i> : Mrzoutství starců: relativnost soudů lidských	93
	60. <i>Uzbek Ibbenovi</i> : Povaha židů; jejich náboženství; neblahé následky nesnášlivosti	94
	61. <i>Uzbek Radímu</i> : Výhody, závady a nebezpečí stavu duchovních	95
	62. <i>Zelis Uzbekovi</i> : Výchova dívek a postavení žen na Východě	97
	63. <i>Rizá Uzbekovi</i> : Půvaby francouzské společnosti; povaha žen; láskování, jež se jim líbí	98
	64. <i>Náčelník černých eunuchů Uzbekovi</i> : Nepořádky, jež vznikají v seráji Uzbekově; obraz seráje dobře spravovaného; nutnost přísné kázně	100
	65. <i>Uzbek svým ženám</i> : Osud, který hrozí jeho ženám, nebudou-li se lépe chovat	102
	66. <i>Rizá ...ovi</i> : Vášně Francouzů spisovat knihy příliš často zbytečné	103
	67. <i>Ibben Uzbekovi</i> : Kouzlo přátelství. Příhody Feridúnovy a Astartiny	104
	68. <i>Rizá Uzbekovi</i> : Lehkomyslnost a nevědomost úředníků	112
	69. <i>Uzbek Radímu</i> : Nepochopitelnost povahy Boha. Je Boží předvědoucnost slučitelná se svobodným rozhodováním člověka?	113
	70. <i>Zelis Uzbekovi</i> : Pohoršení při sňatku Sufisově	116
	71. <i>Uzbek Zelidě</i> : Pochybnost důkazů panenství	117
	72. <i>Rizá Uzbekovi</i> : Podobizna rozhodovače	117
2	73. <i>Rizá ...ovi</i> : Směšnost Francouzské akademie	118
	74. <i>Uzbek Rizovi</i> : Nepravá a pravá důstojnost velmožů	119
	75. <i>Uzbek Radímu</i> : Nestálost zásad, jež u křesťanů vyznávají soukromníci i knížata	120
	76. <i>Uzbek Ibbenovi</i> : Nespravedlnost zákonů trestajících sebevraždu	121
	77. <i>Ibben Uzbekovi</i> : Důvody, z kterých sebevražda může být trestána	123
	78. <i>Rizá Uzbekovi</i> : Dopis Francouzův o Španělech a Portugalcích. Soud, jaký by Španěl vynesl o Francouzech	123
	79. <i>Velký eunuch Uzbekovi</i> : Koupě čerkeské dívky	126
	80. <i>Uzbek Radímu</i> : Výhody mírnosti a nevýhody přísnosti trestů	127
	81. <i>Nargum Uzbekovi</i> : Nesmírnost příliš málo známých výbojů Tatarů	129

Dopis	82.	<i>Rizá Ibbenovi</i> : Lidé mlčeliví a mlukové, kteří nic neřeknou	129
	83.	<i>Uzbek Radímu</i> : Znaký spravedlnosti nezávislé na Bohu a vrozené člověku	130
	84.	<i>Rizá ...ovi</i> : Invalido vna	132
	85.	<i>Uzbek Mirzovi</i> : Výhody, které plynou z toho, je-li ve státě více náboženství	133
	86.	<i>Rizá ...ovi</i> : Zasahování soudů do důvěrných záležitostí rodinných	135
	87.	<i>Rizá ...ovi</i> : Družnost Francouzů; podobizna návštěvníka; jeho náhrobní nápis	136
	88.	<i>Uzbek Radímu</i> : Velmoži francouzští a velmoži perští	138
	89.	<i>Uzbek Ibbenovi</i> : Vliv, jakým cit cti může působit na Západě a na Východě	138
	90.	<i>Uzbek témuž</i> : Rozpor mezi požadavky cti a trestním zákonem ve Francii	140
	91.	<i>Uzbek Rustamovi</i> : Perský vyslanec v Paříži	141
	92.	<i>Uzbek Radímu</i> : Události po smrti Ludvíka XIV.	142
	93.	<i>Uzbek svému bratru santonovi</i> : Přisnost santonů a poustevníků	143
	94.	<i>Uzbek Radímu</i> : Porušení veřejného práva	144
	95.	<i>Uzbek témuž</i> : Zásady a sankce opravdového práva veřejného	145
	96.	<i>První eunuch Uzbekovi</i> : Koupě žluté ženy; kázeň serájů; nutnost návratu Uzbekova	147
	97.	<i>Uzbek Hosajnovi</i> : Jednoduchost mechaniky, již filosofové vysvětlují svět; plodnost jejich principů; zneužívání obrazného slohu v koránu	149
	98.	<i>Uzbek Ibbenovi</i> : Nestálost štěstěny finančníků ve Francii	151
	99.	<i>Rizá Radímu</i> : Nestálost mód a mravů ve Francii	152
	100.	<i>Rizá témuž</i> : Co si Francouzi vypůjčují a co si nevypůjčují od cizinců; cizí původ, složitost a nedostatky jejich zákonů	153
	101.	<i>Uzbek ...ovi</i> : Pastýřský list jednoho biskupa o „Ústavě“	154
	102.	<i>Uzbek Ibbenovi</i> : Státy evropské; neobmezená moc perských panovníků; hranice moci králů francouzských	155
	103.	<i>Uzbek témuž</i> : Odloučenost panovníků východních na jejich trůnech	157
	104.	<i>Uzbek témuž</i> : Názory Angličanů na práva panovníkova	159
	105.	<i>Radí Uzbekovi</i> : Závady pěstění věd a umění na Západě	160
	106.	<i>Uzbek Radímu</i> : Výhody pěstění věd a umění na Západě; ruch, jež podněcují v Paříži; slabost států bez průmyslu	161
	107.	<i>Rizá Ibbenovi</i> : Mladost Ludvíka XV.; zpovědníci a milenky západních králů; vliv žen ve Francii	164
	108.	<i>Uzbek ...ovi</i> : Posudky knih v novinách	166

Dopis 109.	<i>Rizá ...ovi</i> : Malichernosti, jimiž se zabývá univerzita pařížská a velké sbory vůbec	167
110.	<i>Rizá ...ovi</i> : Starosti hezkých žen	168
111.	<i>Uzbek ...ovi</i> : Úspěch paměti o nezletilosti Ludvíka XIV. Řeč pařížského generála	169
112.	<i>Radí Uzbekovi</i> : Vylidňování země	170
113.	<i>Uzbek Radímu</i> : Změny, jimž země podléhá; nakažlivé nemoci; převraty	172
114.	<i>Uzbek témuž</i> : Mravní příčiny vylidňování země; účinky mnohoženství	173
115.	<i>Uzbek témuž</i> : Výhoda, kterou Římané těžili ze svých otroků pro vzrůst obyvatelstva	175
116.	<i>Uzbek témuž</i> : Vliv nerozlučitelnosti manželství na populaci	177
117.	<i>Uzbek témuž</i> : Vliv kněžského bezženství na populaci; výhody protestantismu	178
118.	<i>Uzbek témuž</i> : Vliv otrokářství na populaci	180
119.	<i>Uzbek témuž</i> : Vliv náboženských představ na populaci	181
120.	<i>Uzbek témuž</i> : Vliv mravů divochů na populaci	182
121.	<i>Uzbek témuž</i> : Vliv kolonií na populaci	183
122.	<i>Uzbek témuž</i> : Vliv politických zřízení a hospodářských poměrů na populaci	186
123.	<i>Uzbek Mehemedu Alímu</i> : Pohromy Turků	188
124.	<i>Uzbek Radímu</i> : Štědrost panovníků k dvořanům	188
125.	<i>Rizá ...ovi</i> : Nesnáz v představách o budoucích odměnách	190
126.	<i>Rizá Uzbekovi</i> : Vypuzení knížete Cellamara a zatčení vévody du Maine	191
127.	<i>Rizá Ibbenovi</i> : Smrt Karla XII. a proces barona Goertze; neblahý vliv ministrů na panovníky	192
128.	<i>Rizá Uzbekovi</i> : Podobizna geometra; kavárenský rozhovor; hodnota překladů	193
129.	<i>Uzbek Radímu</i> : Nezpůsobilost většiny zákonodárců; úprava a změny zákonů; užitečnost otcovské pravomoci	195
130.	<i>Rizá ...ovi</i> : Drzost novinkářů. Dopisy jednoho z nich; o jejich sázkách; o jejich dílech; o jejich schůzkách	197
131.	<i>Radí Rizovi</i> : Dějiny republik a svobodných států	200
132.	<i>Rizá ...ovi</i> : Nestálost majetková ve Francii	202
133.	<i>Rizá ...ovi</i> : Návštěva ve veřejné knihovně	204
134.	<i>Rizá témuž</i> : Knihy theologické	204
135.	<i>Rizá témuž</i> : Knihy literární a vědecké	206
136.	<i>Rizá témuž</i> : Knihy dějepisné	208
137.	<i>Rizá témuž</i> : Knihy básnické	209
138.	<i>Rizá Ibbenovi</i> : Účinky soustavy Lawovy	211
139.	<i>Rizá témuž</i> : Dvě švédské královny, jež se zřekly trůnu	212
140.	<i>Rizá Uzbekovi</i> : Rozklady parlamentů	213
141.	<i>Rizá témuž</i> : Perská povídka: Příhody Ibráhimovy a Anáhí diny	214

Dopis 142.	<i>Rizá Uzbekovi: Dopis učencův se Zlomkem ze starověkého mythologa</i>	221
143.	<i>Rizá Nathanaelovi Levimu: Moc amuletů a talismanů. Dopis venkovského lékaře</i>	225
144.	<i>Rizá Uzbekovi: Přednost skromnosti před marnivostí</i>	228
145.	<i>Uzbek Radímu: Znemravnění, jež soustava Lawova způsobila ve Francii</i>	229
146.	<i>Velký eunuch Uzbekovi: Nepořádek zaviněný nepřítomností Uzbekovou v seráji</i>	230
147.	<i>Uzbek prvnímu eunuchovi: Plná moc, kterou Uzbek dává prvnímu eunuchovi k potrestání svých žen</i>	231
148.	<i>Narsí Uzbekovi: Smrt prvního eunucha</i>	232
149.	<i>Uzbek Narsíovi: Rozkaz, aby přísně zakročil</i>	232
150.	<i>Solim Uzbekovi: Žalostný stav seráje</i>	233
151.	<i>Narsí Uzbekovi: Věrnost žen a otroků Uzbekových; ztráta jednoho z jeho dopisů</i>	234
152.	<i>Uzbek Solimovi: Nový rozkaz k přísnému zakročení</i>	234
153.	<i>Uzbek svým ženám: Plná moc udělená Solimovi</i>	235
154.	<i>Uzbek Násirovi: Uzbekovo zoufalství, jeho návrat a pomsta</i>	235
155.	<i>Roxana Uzbekovi: Solimovo zneužití plné moci</i>	237
156.	<i>Žaši Uzbekovi: Její potrestání</i>	237
157.	<i>Želis Uzbekovi: Její pohana</i>	238
158.	<i>Solim Uzbekovi: Cizoložství Roxanino</i>	239
159.	<i>Solim Uzbekovi: Krvavé potlačení, jež chystá</i>	240
160.	<i>Roxana Uzbekovi: Její pravé city k němu</i>	240

Dodatek k „Perským listům“ 243

Obrany 245

Dopisy a zlomky dopisů 247

Uzbek ...ovi: Srovnání lidí nadaných a lidí prostředních 247

Dopis učencův. Bědné postavení učenců 247

Rizá Uzbekovi na venkově: Podobizna pomlouvače 250

Hádži Ibbí Džemšídovi: Marnost náboženských sporů 251

Rozmanité zlomky 252

Tibetský král kongregaci propagandy v Římě: Vzájemné soupeřství misionářů 253

Zlomky dopisů 254

Pokračování „Dějin Troglodytů“ 255

Velký eunuch Džánumovi: Správa serájů 257

Rizá Uzbekovi: List staré kokety 260

Uzbek Želidě: Zelis pomýšlí na rozvod 261

Konec dopisu 143 262

Josef Kopal: O Montesquieuových „Perských listech“ 266

Vysvětlivky 281